

NA "SVOJI" ZEMLJI

Revija stanovalcev Študentskega doma Ljubljana

REPORTAŽA

ŠTUDENSKI VRTOVI

AKTUALNO

ŠTUDENSKI KAMPUS ZA "ŠTUDENTE"

INTERVJU

LAŽJE JE PREŽIVETI V CENTRU

DECEMBER 2015

Revija stanovalcev Študentskega doma Ljubljana
NA "SVOJI" ZEMLJI
Številka 15.03. December 2015

ODGOVORNA UREDNICA: Erika Čigon

NOVINARJI: Vida Božičko, Aicha Boughazi, Katarina Bulatović,
Lea Dvoršak, Jure Novak, Anja Štuhec, Anita Volčanjšek

LEKTORICA: Mija Bon

OBLIKOVALKA: Mateja Kolarič

NASLOV UREDNIŠTVA: Študentski svet stanovalcev -
"Na svoji zemlji", Dom 3, Cesta 27. aprila 31, 1000 Ljubljana

IZDAJATELJ: Študentski svet stanovalcev Študentskega doma Ljubljana

ELEKTRONSKA POŠTA: info@ssvet.si

TISK: Collegium Graphicum d. o. o.

NAKLADA: 2500 izvodov

www.facebook.com/nasvojizemlji

KAZALO

4	UVODNIK
6	AKTUALNO – BRUCOVANJA
8	AKTUALNO – ŠTUDENTSKI KAMPUS ZA "ŠTUDENTE"
10	INTERVJU – NEIZMERNO SMO HVALEŽNI, DA SMO LAHKO TUKAJ
12	INTERVJU – LAŽJE JE PREŽIVETI V CENTRU KOT NA OBROBJU
14	REPORTAŽA – NAMEN VRTOV JE MLADIN PONUDITI ALTERNATIVNO OBLIKO DRUŽENJA IN USTVARJANJA
16	V SVET – PRED PRIJAVO NA ŠTUDIJSKO IZMENJAVO ERASMUS +
18	V SVET – MADAGASKAR FILOZOFIJA "MORA MORA"
20	INTER(NATIONAL) CORNER – BIG CHANGES DON'T HAVE TO BE FAR AWAY
22	KULTURA – MEJA NI ZGOLJ V GLAVI
24	KULTURA – KLUBSKI MARATON
25	CENTRIFUGA

ŠTUDENTKE IN ŠTUDENTI, LEPO POZDRAVLJENI V NOVEM ŠTUDIJSKEM LETU!

Prva številka revije Na »svoji« zemlji je pred vami. Letos je nekoliko drugače poimenovana. Del naslova se nahaja v narekovajih, ki nam postavijo vprašanje dožemanja lastnine, začasnega bivanjskega prostora, kot je na primer tudi skupni študentski dom, predvsem pa osvetlijo določene poglede na aktualno begunsko tematiko, s katero se množično srečujemo skoraj na vsakem koraku. Glede na to, da smo tudi stanovalci študentskih domov na nek način tedenski migranti, ki se selimo iz obrobnih krajev Slovenije v njen center, kjer lahko obiskujemo izbrani študij, se nam je zdela tematika še posebej zanimiva in vredna premisleka.

Takoj v začetku revije vas čakajo novice v rubriki Aktualnosti, kjer smo raziskali zgodbo o nastanku brucovanj ter se posvetili prav tako odmevni zgodbi odprtja Študentskega kampusa. V rubriki Intervju boste lahko prebrali razmišljanje strokovnjaka ter zgodbo begunske družine, ki nam je zaupala lastno izkušnjo selitve v Evropo.

Rubrika Reportaža tokrat predstavlja nadaljevanje dejavnosti uspešnega projekta samoorganiziranih stanovalcev, ki so v Rožni dolini ustvarili skupnostne študentske vrtove.

Poleg potopisa, filmske recenzije, prispevka o študentskih izmenjavah ter mednarodnega kotička, namenjenega tujim študentom na izmenjavi, vas čaka še nova rubrika študentskega in najstarejšega neodvisnega radia, Oddajnik Radia Študent, kjer so se tokrat predstavili vsi nastopajoči glasbeniki na letošnjem Klubskem maratonu. Čisto na koncu revije boste za razvedrilo in kratek čas našli še nekaj centrifuge za možgančke ;).

Lepo vabljeni k branju sveže preoblečene revije in veliko uspeha ob začetku študija!

Odgovorna urednica
ERIKA ČIGON

POZDRAVLJENA ŠTUDENTKA, POZDRAVLJEN ŠTUDENT!

Že dobro smo zakorakali v novo študijsko leto, polno novih pričakovanj, izzivov, nemalo ovir, a vendar nepozabnih doživetij. Tik pred vrati novega študijskega leta so hoteli izseliti 500 študentov in jih vreči na cesto, vendar smo skupaj s študentskim svetom stanovalcev (ŠSS) to preprečili.

Študentsko življenje je najlepši čas, predvsem če bivaš v študentskem domu in se dobro razumeš s cimrom. Tu lahko spoznaš ogromno novih ljudi, s katerimi boš navezal stike. Nekateri bodo trajali le v času študija, drugi pa še dolgo po njem. Vsem brucem in bruckam želim prijeten študij ter veliko nepozabnih trenutkov, ki jih boste preživeli v družbi dobrih ljudi, obenem pa vam predlagam, da se udeležite čim več domskih sestankov, predvsem pa domskih zabav. Tukaj boste spoznali ogromno zanimivih ljudi, mogoče pa tudi novega partnerja. Pustimo se presenetiti!

Vsi tisti, ki prebirate revijo prvikrat, se najbrž sprašujete, kdo stoji za njeno izdajo. Najenostavnejši odgovor je ŠSS, kratica, ki vas bo spremljala tekom celotnega bivanja v študentskem domu. Sestavlja ga ekipa 56 predstavnikov in namestnikov domov, pod vodstvom predsednika in podpredsednika ŠSS. Naša največja projekta sta »Največje študentsko pustovanje« in »MAJSKE IGRE«. Ampak več o tem v naslednjih izdajah revije.

Do takrat pa veliko uspehov pri novo zastavljenih ciljih in prijetno bivanje v študentskih domovih. Naj vam študentska leta podarijo najlepše spomine.

Predsednik Študentskega sveta stanovalcev za mandatno obdobje 2014/15
UROŠ KARLIČ

BRUCOVANJE

PRIPRAVIL: JURE NOVAK

ŠTUDENTJE NA PROSTEM TRGU

Obilica alkohola, glasna glasba, razgrete misli – poglavitne sestavine najbolj zabavne šege na pragu samostojnega življenja. Bruci (lat. *brutus* – top, težek, neumen) so bili posebne obravnave s strani starejših sotrpinov deležni že za časa stare Grčije in Rimskega imperija. Na slovenskem kulturnem prostoru so se prvi posebni običaji pojavili v drugi polovici 19. stoletja, ko so naši gore listi učenost iskali na univerzah v Gradcu, na Dunaju in v Pragi.

»SLOVENSKI ZAKONIK ZA VESELO, A NEREDNO PIVSKO DRUŠTVO«

Jože Rakež je leta 1890 kot prvi v slovenskem jeziku zapisal pravila obnašanja na pivskih ceremonijah, povezanih z bruci. Nalogo so mu zaupali člani Slovenskega kulturnega društva Triglav, ki je delovalo v Gradcu. Pravila je poimenoval Križevački statuti, po vzoru skupka pravil iz hrvaških Križevcev, namenjenih veselim družbam ob godovanjih, rojstnih dnevih in podobnih priložnostih, ki naj bi nastala že v 14. stoletju.

Križevački statuti zelo natančno določajo pravila obnašanja in urnik dejavnosti. Njihov namen je bil spodbujanje solidarnosti med študenti in paternalistično uvajanje mlajših kolegov v sladke plati študentskega življenja.

Veseljaški zbor študentov se je imenoval *krok*, udeleženci zbora pa *crokarji*. Najvišji čin so zasedali absolventi, imenovani *stare hiše*. Študentje z opravljenim krokarskim izpitom so se imenovali *redni crokarji*. Nebogljivi mladiči so se seveda imenovali *bruci*. Izmed starih hiš so izbrali vodjo ceremonije – *Zelenega Carja*. Pri delu so mu pomagali pomočniki, ki so skrbeli za nemoten potek *kroka*. *Kontrapikuš* je bil desna roka Zelenega carja, *fikuš* je skrbel za nemoteno oskrbo pijače, pevovoj je vodil pevski del, za disciplino je skrbel *vunbacitelj*. Študent z najbolj podmazanim jezikom je bil imenovan za *klobasarja*. Ženske kolegice so imele pri pitju nekoliko popusta. Modrost naših prednikov je opazna v členu, ki izrecno prepoveduje pitje žganih pijač. Le ugibamo lahko, koliko juter z ubijalskim mačkom so morali preživeti študentje, preden so prišli do tega in temu podobnih spoznanj.

Bruc se je moral tekom prvega leta izuriti v krokarskem vedenju in si pridobiti »potrebno krokarsko omiko in oliko«. Ob svojem času, ponavadi proti koncu študijskega leta, je bruc vložil prošnjo na *krokarski zbor*. Po strokovnem pregledu izpolnjevanja pogojev se je brucu na posebni *krokarski seji* dodelila diploma v latinščini in status rednega *crokarja*.

Sčasoma pa so ta nadvse imenitna pravila utonila v pozabo, v ospredje pa so prišla načela individualizirane potrošnje in vsesplošne komercializacije družabnih prireditvev.

PROMOCIJA BLAGOVNIH ZNAMK

Današnji obredi za bruce večinoma ne vključujejo skupinskih dejavnosti, saj so omejeni na konzumiranje velikih količin alkohola ob spremljavi glasne komercialne glasbe in velikokrat tudi v družbi hostes. Kratek pregled facebooka študentskih društev vrže jasno sliko o njihovi predstavi študenta kot potrošnika. Brucovanja služijo kot poceni način kupovanja prepoznavnosti študentskih skupin. Še več, nekatere skupine na ta način v predvolilnem času zbirajo sredstva za izpeljavo volilne kampanje v študentsko organizacijo Univerze v Ljubljani. Perverznost je torej dvojna. Študentje najprej v zameno za vstopnino dobijo drugorazredni kulturni program, ki niti ne poskuša zares okrepiti kolegijskega odnosa med študenti. Zbran denar gre nato za drage volilne kampanje, s katerimi si člani teh skupin zagotovijo tudi formalno moč v študentskih organizacijah. Svojo moč nato uporabijo predvsem za polnjenje lastnega CV-ja in organiziranje še večjega števila komercialnih prireditev. Industrija prostega časa tako postane vseprisotna.

Na naslovnih slikah facebook dogodkov prevladujejo logotipi Legionar Gym, Supra Travel, g3spirits (Jägermeister), Legionar Gym, Collegium, 4P Fitness Club, Malibu Cocktails in Cockta. Nekatere ljubljanske študentske skupine se napajajo prav iz sponzorskih sredstev podjetij, ki so lastniki teh blagovnih znamk.

ORGANIZATORJI O BRUCOVANJH

Za pojasnila o študentskih zabavah smo se obrnili tudi na organizatorje. S študentske organizacije Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo so nam sporočili, da po njihovem mnenju »tovrstni dogodki prispevajo k socializaciji študentov, ne samo med sošolci, ampak tudi med različnimi študijskimi programi in letniki.« Žure organizirajo, da bi se študentje družili tudi izven fakultetnih hodnikov. Dobiček od prodanih kart namenijo drugim projektom (tečaji, paintball, bowling ...).

ŽIVJO, ZELENI CARI!

Muklolovecky, Križevački statuti, Maribor 1928

BRUC

Muklolovecky, Križevački statuti, Maribor 1928

Ekipa podjetja Hešteg, organizatorja Spoznavnega žura vseh fakultet v klubu Cirkus, je z organizacijo želela »združiti čim večje število študentov na enem mestu.« Dodali so še, da »so bili sponzorji na dogodku vključeni na različne načine, kar je del marketinške strategije, ki jo v podjetju opredeljujemo kot poslovno skrivnost.« Izkupiček vstopnin so namenili pokrivanju stroškov dogodka.

Študentski predstavniki z Veterinarske fakultete so poleg običajnega zatrjevanja, da so žuri izvrstna priložnost za socializacijo študentov, sporočili tudi, da so sodelovali z dvema sponzorjema. Collegium jim je omogočil novoletno popotovanje v Beograd, Supra Travel ogled predbožičnega Dunaja, g3spirits pa jim je priskrbel pijačo dobrodošlice – Jägermeister. Zbrane vstopnine bodo namenili absolventskemu izletu ali pikniku.

NA TERENU

Z ekipo smo se podali na teren in povprašali nekaj mimoidočih o njihovih vtisih z brucovanj.

Študentka 2. letnika Fakultete za računalništvo in informatiko pravi: »Lani sem bila na Brucu 2014, ne vidim pa posebne razlike med brucovanji in ostalimi čagami. Sem se pa lani tudi udeležila lokalnega brucovanja v Tolminu, ki je imelo uvodni program namenjen brucem. Zdi se mi prav, da se naredi nekaj posebnega.«

Študentka 3. letnika Filozofske fakultete je priznala, da »gre pri brucovanju najprej za pitje in šele nato za spoznavanje. Slednjega je ponavadi malo, saj smo vsi prišli s svojimi ekipami.« In kdo po njenem organizira brucovanja? »Ne vem, mislim, da Študentska organizacija.«

Študentje Biotehniške fakultete, Fakultete za elektrotehniko in Filozofske fakultete, ki smo jih ujeli med čikpavzo, so izustili nekaj pripomb. Pritožili so se nad preveliko gnečo in omejeno možnostjo spoznavanja, ki naj bi bila poglavitno vodilo brucovanj. »Bi pa pohvalil svojo fakulteto (Fakulteta za elektrotehniko op. p.), ker organizira tudi poseben pozdravni del za bruce z nagovorom dekana in nastopom stand up komika.

Brez posebnih pričakovanj glede brucovanj so bili tudi trije študentje z Ekonomske fakultete, Fakultete za matematiko in fiziko ter Akademije za glasbo. Zmotili smo jih pri strmenju v daljavo na klopci bloka 4. Na naše vprašanje, ali poznajo organizatorje, so odgovorili: »Ma ne poznamo. Morda študentski sveti ali nekaj takega?«

Naslednje leto bodo potekale volitve za funkcije v ŠOU. Imejte odprte oči, katere blagovne znamke se pojavljajo na letakih, kdo ima od tega finančne interese in kdo komu drži roko v žepu.

ŠTUDENTSKI KAMPUS ZA »ŠTUDENTE«

PRIPRAVILA: VIDA BOŽIČKO

NOV PROJEKT DRUŽINE ŠOU

Z začetkom študijskega leta je svoja vrata za Pivovarno Union v Ljubljani odprl Študentski kampus. Investicija Študentske organizacije Univerze v Ljubljani (ŠOU) bo predvidoma ob koncu projekta leta 2017 znašala 3 milijone evrov. Že od nakupa zemljišča v centru glavnega mesta pa se porajajo številna vprašanja o ozadju tega posla.

Zaenkrat sta v kampusu dve čitalnici in infotočka, kmalu pa naj bi uredili še zavarovalnico, poštovalno agencijo, študentski servis in trgovino. Po prvotnih načrtih naj bi zgradili še študentski dom, tja pa naj bi se selila tudi celotna administracija ŠOU-a. Direktor Študentskega kampusa Bojan Kurež je prepričan, da gre za odlično zbirališče študentov, kjer bodo lahko kvalitetno izkoristili svoj čas in se izobraževali, na drugi strani pa so predstavniki študentske Iskre precej bolj kritični. Jaša Lategano iz Iskre jim očita pretirano tržno naravnost: »Študentom dajejo na voljo dejavnosti, ki so predvsem komercialno zanimive. Gre za industrijo prostega časa, kar je glavna dejavnost nekaterih skupin, ki že dolgo časa vodijo študentsko organizacijo. To je predvsem prodaja alkohola in organizacija žurov.«

KAMPUS BREZ ŠTUDENTSKEGA DOMA

Projekt Študentskega kampusa so na ŠOU-u sprejeli v začetku letošnjega leta in ga zastavili zelo megalomansko. Po prvotnih načrtih naj bi na Pivovarniški 6 stal tudi študentski dom. Že od lanskega poletja, ko je ŠOU kupil zemljišče, pa je jasno, da to ni mogoče. Parcela, na kateri stoji kampus, namreč nima gradbenega dovoljenja. Na ŠOU-u zanj niso zaprosili, a s prošnjo tudi ne bi nič dosegli, saj naj bi na tej lokaciji po podatkih Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo do leta 2020 zgradili železniško progo Tivolski lok. Tudi na Mestni občini Ljubljana zatrjujejo, da nameravajo vse obstoječe objekte na tej lokaciji porušiti. Direktor ŠOU-a Andrej Klasinc je sicer prepričan, da ovir za njihov projekt ni: »Tukaj proga še dolgo ne bo tekla. To je tudi zagotovilo Slovenskih železnic. Na kogar koli smo se obrnili, nihče ni vedel nič o tej progi.«

Cena zemljišča v treh mesecih poskočila za trikrat. ŠOU je zemljišče pri Tivoliju kupil pol leta preden je bila sprejeta odločitev o graditvi kampusa in zanj odštel 1,2 milijona evrov. Del teh stroškov pa je poravnal z menjavo dveh svojih nepremičninskih objektov v centru Ljubljane.

Bivši lastnik zemljišča Benjamin Leskovec, nekdanji funkcionar ŠOU-a, jim je zemljišče prodal le tri mesece po tem, ko ga je sam kupil za 350.000 evrov. S prodajo je tako zaslužil kar trikrat več, kot je sam odštel za to zemljišče. Direktor Klasinc je sicer na novinarski konferenci ob otvoritvi kampusa zatrdil, da Leskovca ne pozna. Ko je sledilo še nekaj podvprašanj, pa se je izgovoril: »V Sloveniji se tako vsi poznamo.«

ZAKONSKE SPREMEMBE SO NUJNE

Takšna kupčija je posledica zakonske luknje na tem področju. Študentska ustava, najvišji akt Študentske organizacije in s tem tudi ŠOU-a, organizacijo opredeljuje kot osebo zasebnega prava, kljub temu da ta opravlja številne javne funkcije. Pravnik Rajko Pirnat tako zatrjuje, da ta člen pravno ni ustrezen: »Članstvo študentov v študentski organizaciji je obvezno, k javnim nalogam jih zavezuje zakon, prav tako pa se financirajo iz javnega denarja, kar je ključno.«

Predsednik Študentske organizacije Slovenije Žiga Schmidt je prepričan, da ta zapis v ustavi ni sporen, saj so vnesli tudi določbe o bolj sistematičnem nadzoru, ki jih zavezuje k rednim revizijam in pregledu financ. Na Računskem sodišču pa pojasnjujejo, da zanje ta ustava ni ključna, ampak da upoštevajo Zakon o skupnosti študentov, ki je nad Študentsko ustavo.

Zakon o skupnosti študentov organizacijo obravnava zgolj kot pravno osebo, zato vrhovna državna revizorka Nataša Musar Mišeljč opozarja: »Pred vsako obravnavo se zato najprej moramo odločiti o tem, ali bomo organizacijo obravnavali kot osebo javnega ali zasebnega prava. Zakonsko praznino je zato zapolnila pravna praksa, ki študentsko organizacijo v večini primerov obravnava kot osebo javnega prava.« Zakon je sicer star že več kot 20 let in od sprejetja do danes še ni doživel nobene spremembe, niti večje javne obravnave. Nataša Musar Mišeljč zato še dodaja, da bi bilo potrebno razmisliti o zakonskih spremembah in predvsem tudi o gospodarski dejavnosti študentske organizacije.

ANOMALIJA NORIH 90-IH

Na nujnost spremembe zakona opozarja tudi profesor z ljubljanske Fakultete za družbene vede Andrej Rus: »Zakon je dediščina prejšnjega režima, ki nima nikakršnega opravičila, poraja pa apetite in konflikte interesov.« Sporen se mu zdi predvsem način financiranja študentske organizacije. Velik del denarja za delovanje študentskih organizacij prihaja iz koncesij. Kar 3,8 % denarja od študentskega dela prejme Študentska organizacija Slovenija in ga razporedi med vse ostale študentske organizacije. »To je približno tako, kot da bi sindikati dobili denar od dohodkov vseh zaposlenih v državi,« je kritičen Rus. To je dejstvo, ki jih more nesporno uvrstiti med osebe javnega značaja. Imajo namreč popolni monopol na področju študentskega organiziranja, saj vključujejo vse študente v Sloveniji, ne glede na to, ali si ti tega želijo ali ne. Rus še dodaja, da imajo vse reprezentativne organizacije enake značilnosti: »Evropski parlament predstavlja vse Evropejce, ne glede na nizko volilno udeležbo. Pika. Financiranje pa je anomalija, ki se je rodila v norih 90-ih in je potrebna takojšnje spremembe!«

VSE TO ZA DOBROBIT ŠTUDENTOV

Projekt Kampus pa teče naprej ... Zaenkrat zgolj kot koncertno prizorišče ter prostor za dodatna izobraževanja in prostočasne aktivnosti. Investitorji še vedno izžarevajo optimizem in vse zgleda, kot da si zatiskajo oči pred prostorskim načrtom in očitkom o njihovi tržni usmerjenosti. Resnične potrebe po več nastanitvenih kapacitetah za študente in prostorih za nemoten študij zamenjujejo koncerti, na idejni ravni pa celo kartice zvestobe in prostor za kamp prikolice. Vse to v dobrobit študentov. Vse to z denarjem, ki ga prispevamo s svojim obštudijskim delom študentje sami. In vse to za nas, ki si želimo zastoj koncertov in glavobolov dan za tem. Streznitev je nujna – in to v vseh študentskih glavah!

NEIZMERNO SMO HVALEŽNI, DA SMO LAHKO TUKAJ

PRIPRAVILA: AICHA BOUGHAZI

INTERVJU S SIRIJSKO DRUŽINO IN NINO MARIN IZ DRUŠTVA ODNOS

Obiskali smo šestčlansko sirijsko družino, ki je v Slovenijo prišla še pred začetkom množičnega bežanja sirijskih beguncev v Evropo. Družina je trenutno nastanjena v integracijski hiši v Mariboru. S starejšima bratoma, starima 19 in 21 let, ter njunim očetom smo se pogovarjali o nevzdržnih okoliščinah, ki so jih prisile v beg, o razlogih, ki so jih pripeljali k nam, ter o poteku integracije v slovensko družbo. Nina Marin iz društva Odnos pa nam je razložila, kakšnega pravnega statusa so Sirijci deležni v naši državi.

**KDAJ IN IZ KAKŠNIH RAZLOGOV STE SE ODLOČILI
ZAPUSTITI SIRIJO? IN ZAKAJ PRAV SLOVENIJA?**

Sirijo smo zapustili pred enim letom, oktobra 2014. Kot veste, tam že nekaj let divja vojna, katere začetki segajo v marec 2011. Začelo se je s protesti proti aretaciji mladih grafitarjev, ki so preko grafitov izrazili nestrinjanje z Assadovim režimom, in nadaljevalo v pravo državljansko vojno, ki ji zaenkrat še ni videti konca. Leta 2012 se je bojevanje preusmerilo v mesto Aleppo, v katerem smo živeli tudi mi. Življenje v naši soseski je tako postalo prenevarno, zato smo se preselili k sorodnikom na drugi konec mesta. Sčasoma smo izgubili tako dom kot tudi veliko prijateljev in znancev. Zaradi vojne prav tako že nekaj časa nismo mogli obiskovati pouka. V Slovenijo pa smo prišli zato, ker tukaj že štirideset let živi naš stric, ki nam je priskrbel schengensko vizo in omogočil sicer drag, a vsaj legalen vstop v državo.

**KAKO POTEKA VAŠE ŽIVLJENJE OD PRIHODA V SLOVENIJO?
STE SE VKLJUČILI V KAKŠNO OBLIKO IZOBRAŽEVANJA?**

Po prihodu smo bili sprva tri mesece nastanjeni v Azilnem domu Vič. Za tem so nas premestili v integracijsko hišo v Mariboru, kjer smo kmalu po nastanitvi začeli obiskovati trimesečni intenzivni 300 urni tečaj slovenskega jezika. Tukaj bomo predvidoma do konca tega leta. Zatem se bomo preselili v stanovanje ali manjšo hišo, katere najemnino nam bo naslednja tri leta, dokler bomo vključeni v osnovnošolski sistem izobraževanja za odrasle, krila slovenska država. Po tem obdobju pa se bo proces integracije zaključil.

KAKO JE POTEKALO POTOVANJE IZ SIRIJE V SLOVENIJO?

Najzahtevnejši del za nas je bilo prečkanje sirsko-turške meje. Do najbližjega mejnega prehoda smo sicer imeli zgolj petinštirideset minut, a tja nismo mogli, saj ga je varovala oborožena turška vojska. Tako smo morali čez drug prehod, kar pa nam je vzelo kar deset ur. Iz Turčije smo nato potovali z letalom. Sedaj je sirsko-turška meja neprehodna, pot skozi Irak ni varna, tako da je do Sirije mogoče potovati le preko Libanona.

**KAKŠNE NAČRTE IMATE ZA PRIHODNOST?
SI ŽELITE OSTATI V SLOVENIJI?**

Starejši sin bi rad študiral računalništvo in elektrotehniko, mlajšega pa zanima optika, s katero se je profesionalno ukvarjal že v Siriji. Najmlajša, sestra (17) in brat (15), se z načrti za prihodnost še ne ukvarjata pretirano. A naj povemo še to, da nas, v nasprotju s prepričanjem mnogih, življenje na socialni podpori ne zanima. Ko se bomo naučili jezika in ko nam bo priznana izobrazba, ki smo jo pridobili v Siriji, se bomo aktivno vključili v družbo, začeli delati in prispevali svoj delež k blagostanju slovenske države. Neizmerno smo hvaležni, da smo lahko tukaj, a Sirija ne glede na dejanja sirijske vlade ostaja naš dom. Prava Sirija so namreč njeni ljudje. Ko bo vojne konec, bi se radi vrnili in pomagali zgraditi novo sirijsko državo.

**IN POTEM? BODO SIRIJCI LAHKO OSTALI V SLOVENIJI ALI SE BODO
MORALI VRNITI V SIRIJO?**

Nina Marin iz društva Odnos nam je razložila, da Sirijci in Sirijke pri nas ne dobijo statusa begunca. Ta se namreč podeljuje osebam, ki so v matični državi ogrožene zaradi rase, vere, narodnosti, političnega prepričanja ali pripadnosti posebni družbeni skupini. Vojna pa v omenjene okoliščine ne spada, tako lahko dobijo zgolj drugo obliko mednarodne zaščite, t. i. subsidiarno zaščito, ki pa se prizna osebam, ki izkažejo utemeljene in verodostojne razloge, da bi jim bila ob vrnitvi v matično državo povzročena resna škoda (smrtna kazen ali usmrnitev, mučenje ali nehumano oziroma poniževalno ravnanje).

Poglavitna razlika med omenjenima oblikama mednarodne zaščite je tudi v trajanju pravice do bivanja v Republiki Sloveniji. Osebam s statusom begunca je dodeljeno dovoljenje za stalno prebivanje, medtem ko Sirijci s subsidiarno zaščito pridobijo zgolj dovoljenje za začasno prebivanje v Republiki Sloveniji.

LAŽJE JE PREŽIVETI V CENTRU KOT NA OBROBJU

PRIPRAVILA: ERIKA ČIGON

SOCIOLOG DR. JOŽE VOGRINC

O PRESELJEVANJU MNOŽIC

O preseljevanju smo se pogovarjali z dr. Jožetom Vogrin-
cem, profesorjem sociologije na Filozofski fakulteti Uni-
erze v Ljubljani. Zakaj ljudi, ki v zadnjih mesecih prihajajo
v Evropo, delimo na politične begunce in ekonomske mi-
grante, kako ta delitev vpliva na njihova življenja in ne
nazadnje, kako primerljiv je položaj študentov, ki smo
zaradi študija prišli iz obrobni mest Slovenije v center
države po boljše možnosti za življenje.

**ALI PRAVZAPRAV OBSTAJA UPRAVIČENA DELITEV LJUDI NA
BEGUNCE IN MIGRANTE?**

V začetku bi spodbil že dvoje, in sicer, da lahko ob prvem pogledu na človeka določimo, kaj od tega dvojega je, in kot drugo je sporno dejstvo, da človek sploh obstaja kot nekaj objektivnega, recimo, da je moški ali ženska, da je migrant ali begunec in da je pri vsem tem naša naloga, da prepoznamo eno od kategorij kot resnično. Posledično takšna odločitev izjemno resno vpliva na to, kaj se bo z vami nadalje dogajalo, kakšen status boste dobili, ali boste preživeli ali ne. Obstajajo namreč smrtno resni razlogi, da si ljudje prizadevajo za določen status, kar pomeni, da biti Sirijec ni isto kot biti Afganistanec, saj kot begunci in migranti namreč niso deležni istih pravic. Sami pa pravzaprav ne vemo nič o avtoriteti, ki je tem ljudem določila status in vplivala na potek njihovih življenj. Ne vemo, ali te osebe dovolj poznajo življenja priseljencev ter njihove razloge za premike, ali gre pač za preprosto posploševanje in prisilno izbiro med dvema možnos-
tma. Družbenih konfliktov je na Bližnjem vzhodu veliko, nekateri so večji, drugi manjši, nekateri so boljše medijsko zastopani, drugi (namenoma) prezrti. Konfliktov je, poleg Sirije, kjer poteka vojna, veliko tudi v Turčiji, Afganistanu ter Pakistanu, čeprav bi te države vodilna politika in mediji radi razglasili kot mirne države. Statusov se preprosto ne da ločiti, saj v realnosti namreč neprestano prehajata drug v drugega. Tam, kjer so ljudje v obupnih ekonomskih razmerah, se tudi politično upirajo in obratno, tam, kjer so politični nemiri, postajajo ekonomske razmere vse bolj nestabilne. Vsaka država, vsaka regija ima svoje specifične pri omenjenih konfliktih, zato ni upravičeno, da jih mečemo v isti koš, češ da prihajajo vsi ekonomski migranti s podobnih razmerij.

ČE JE OMENJENA DELITEV NEUSTREZNA, KAKO SPLOH LAHKO DRŽAVE EVROPSKE UNIJE IZVAJAJO TAKŠNO POLITIKO, KI LJUDI RAZVRŠČA GLEDE NA DANI STATUS?

Gre za segregacijske politike, ki jih EU izvaja v imenu varnosti in reda znotraj svojih meja. V eni državi članici imate lahko veliko boljše življenje kot v drugi. Tudi tu gre za statusne razlike, kje živite, kaj počnete, s čim si služite kruh in podobno. Najbolj ogromna statusna razlika pa je to, ali imate papirje, dokumente ali ne, druga pa, ali ste državljani evropske države ali katere druge. Drugače vas bodo obravnavali. Če vzamemo za primer mlade ljudi, študente, ali ne čutite podobnega, ko greste na študij v tujino, po boljše službe, boljše življenje, si vendar ne želite istih pravic kot tam živeči, si navsezadnje ne želite čim boljšega statusa, celo statusa državljanstva? Situacija je primerljiva in medtem ko se sami soočamo s podobnimi problemi, lahko drugim istočasno odrekamo pravice. Kakšne motive imamo za takšno početje? Ali mar v prihajajočih Sirijcih ali Afganistancih vidimo konkurenco, boj za delovna mesta, za prostor, za stanovanja? Do neke mere stvar zagotovo drži in ravno zato ni odgovor v ustvarjanju sovražnika, temveč v vzpostavljanju solidarnosti.

KAKO IN ZAKAJ TOREJ ČLANICE EU RAZLIČNO SPREJEMAJO LJUDI, KI SE PRISELJUJEJO?

Povezano je z marsičem, če pogledamo deželi, kot sta Švica in Nemčija, je delež priseljencev tam precej visok, vendar še vedno primerljiv z drugimi državami. Če pri nas, v širšem časovnem razponu, upoštevamo priseljence iz balkanskih dežel, lahko ugotovimo, da predstavljajo 15 % prebivalstva, in to je lahko primerljivo z veličino ostalih evropskih držav. Torej gre za različno sestavo priseljencev, v različnih časovnih obdobjih. Tam, kjer so že vzpostavljene in povečini tudi integrirane nekdanje manjšine, je lažje na novo sprejemati ljudi, ki že pripadajo tem skupnostim. Drugi razlog je kapital, s katerim upravljajo različne države EU, pri čemer si lahko zastavimo vprašanje, ali vse enako potrebujejo dodatno delovno silo, kako bo na njihov standard vplival prihod večje množice ljudi itd. Tretji razlog, ali ima neka država neko razumno demografsko politiko, ali razume, da se njeno prebivalstvo stara. Čez predvidoma 20 let napovedujejo, da bo nekoliko več kot 50 % zaposlenih, delavnih ljudi, ki bodo ekonomsko prispevali za ostale državljane. In tudi tu poteka konkurenčni boj, kjer skuša kapital razdvojiti revnejše in bogatejše predele države. Ilustrativen primer je npr. Velika Britanija, ki je v zadnjih 10 letih sprejela od 500.000 do 600.000 ljudi, upoštevajoč, da se jih je nekoliko tudi izselilo, a vendar je končna razlika ta, da je v Veliki Britaniji vsako leto 200.000 ljudi več. Tja je na primer prišlo veliko ljudi s Poljske in iz Baltskih držav. In pogostokrat smo bili priča rasizmu, saj so politiki načelno podpirali priseljevanje, vendar z izrazito prisotnimi razlikami med priseljenci iz Vzhodne Evrope in priseljenci iz Severne Evrope ali držav Commonwealta (npr. Indija).

OMENILI STE REVNEJŠE IN BOGATEJŠE PREDELE. BI BILO TOREJ MOGOČE NA NEKI TOČKI PRIMERJATI PRESELJEVANJE MNOŽIC Z VSAKOTEDENSKIM MIGRIRANJEM ŠTUDENTOV IZ RURALNIH OBMOČIJ SLOVENIJE V UNIVERZITETNA SREDIŠČA?

V nekaterih pogledih prav gotovo, v drugih spet ne toliko. Vsekakor je primerljivost iz preprostega razloga večja, kot bi si navadno mislili. Zadnja desetletja namreč kažejo, da so notranja socialna neravnovesja vedno večja. Različne regije v deželi imajo različne stopnje brezposelnosti, različne standarde preživetja. Te razlike običajno povzročijo, da ljudje začnejo migrirati in med najpogostejše migracije sodijo ravno te iz perifernih ali obrobni delov dežele v njen center. Poleg tega je za Slovenijo in še nekatere druge države značilno, da vodi nekoliko oportunistično politiko, da gre študirat veliko več mladih, kot je sploh upanja na zaposlitev. V splošnem torej pridete študirat v Ljubljano, ker upate, da boste s pomočjo študija dobili boljše delo in si s tem zagotovili boljše življenje, kot če bi že v začetku ostali doma in takoj poprijeli za kakšno delo. V luči velike brezposelnosti pa to lahko prepoznamo kot podaljševanje odločitve, kako naprej, kaj početi za preživetje. In ravno tole je nekako primerljivo s tistimi, ki so bili izgnani iz svoje dežele, kjer ni bilo miru in dela. Prišli so v večja mesta, bogatejše dežele in tu lahko vsaj upajo na boljše življenje, na večje oblike socialne pomoči ter solidarnosti. Pravzaprav obstaja kup razlogov, ki v poznem kapitalizmu govori, da je lažje preživeti v centru kot na periferiji, in to velja za vse sloje prebivalstva, posebej za resničnega pa se izkaže pri najrevnejših. Študenti imajo s tega pogleda morda celo nekoliko več sreče, ker so običajno bolj mobilni.

ZA ZAKLJUČEK ME ZANIMA VAŠE MNENJE, KAJ LAHKO STORIMO KOT DRUŽBA V SMERI VEČJI SOLIDARNOSTI, POMOČI PRI ASIMILACIJI PRIHAJAJOČIH LJUDI?

Solidarnost in identitete se oblikujejo skozi družbene boje. Solidarnost sama je tista, ki vzbuja in reproducira več solidarnosti in s tem vedno tudi drugačne identitete od tradicionalnih. Zakaj bi bil slovenski narod v tem kaj drugačen – tu bom citiral Ivana Cankarja, in sicer, da je slovenski narod narod-proletarec. Večinski del prebivalstva ima namreč interese, ki so popolnoma v nasprotju z interesi svetovnega velekapitala, zatoorej menim, da se moramo boriti za svoje interese, za solidarnost in le te tako ustvarjati še več.

NAMEN VRTOV JE MLADIM PONUDITI ALTERNATIVNO OBLIKO DRUŽENJA IN USTVARJANJA

PRIPRAVILA: AICHA BOUGHAZI

REPORTAŽA O ŠTUDENTSKIH SKUPNOSTNIH VRTOVIH V LJUBLJANI

Že skoraj eno leto je minilo, odkar je ideja diplomanta računalništva in matematike Blaža Pavlice o skupnostnih študentskih vrtovih začela dobivati svojo podobo. Blažu so se hitro pridružili somišljeniki in tako so skupaj pod okriljem Študentskih domov v Ljubljani v okviru širšega projekta revitalizacije zelenih površin ustvarili dva študentska vrta, enega v Rožni dolini ter drugega v Mestnem loqu. Sodelujoči vrtove obdelujejo po permakulturnih načelih (skrb za zemljo, skrb za ljudi in vrnitev presežkov naštetima), pridruži pa se jim lahko kdorkoli, ne glede na status.

Študentski skupnostni vrtovi so nastali z namenom, da bi mladim ponudili alternativno obliko druženja in ustvarjanja in jim hkrati omogočili, da vidijo, kaj vse je potrebno, da zelenjava na koncu pristane na krožniku. Poleg vsega omenjenega stoji za tem tudi želja po obuditvi včasih zelo aktivnega udejstvovanja študentov, ki pa je najverjetneje zamrlo predvsem zaradi komercializacije ŠOU, ki več kot očitno ni preveč naklonjen neprofitnim dejavnostim, kot je projekt skupnostnih vrtov. »Za to smo nekako veseli, da nas ne financira ŠOU, ampak Študentski domovi v Ljubljani,« nam pove Blaž. Če bi se lotili intenzivnega kmetovanja, pa bi jim morda le uspelo pritegniti pozornost svojih vrlih študentskih predstavnikov.

PREGLED DELOVANJA VRTOV V PRETEKLEM LETU

»Začetnega zimskega sestanka se je sicer udeležilo presenečljivo veliko ljudi, a na koncu nas je ostalo okoli dvajset. Od tega je bila približno polovica zelo aktivnih, ostali so vrt obdelovali občasno,« nam je razložil Blaž in dodal, »da je delovnih rok na vrtu v največji meri primanjkovalo ironično prav v času, ko zemlja obrodi največ sadov.« Ta navidezni upad zainteresiranosti lahko najverjetneje pripišemo običajnemu poletnemu zatišju v študentskih domovih. Omenjeno zatišje pa je najbrž tudi razlog, da kljub temu, da je vrt dostopen vsem in ne samo tistim, ki ga obdelujejo, prerekanja o tem, komu pripada katera zelenjava, ni bilo. »Prej nasprotno. Nema lokrat je treba ljudi spomniti, da si lahko zelenjavo naberejo na vrtu. Projekt je sicer nov in potrebuje nekaj časa, da se ustali, a mnogi preprosto veliko raje sežejo po študentskih bonih,« pojasnjuje Blaž.

V okviru projekta se bo v kratkem zvrstilo kar nekaj delavnic, med katerimi lahko že sedaj omenimo delavnico sajenja dreves, cepljenja gob, pridobivanja eteričnih olj iz zelišč ter delavnico izdelovanja naravne kozmetike. Poleg delavnic je v načrtu postavitev rastlinjaka, kjer bi še pred začetkom pomladi vzgajali sadike in jih tako ne bi več bilo treba kupovati. Nenazadnje pa se obeta tudi pridobitev skupnega prostora v kleti enega od študentskih domov, ki bi bil namenjen shranjevanju občasno rabljenih orodij, kuhanju na vrtu pridobljene zelenjave, hkrati pa bi služil kot delavnica, kjer bi sami ustvarjali različne vrtn potrebščine.

Vsi, ki bi se želeli pridružiti projektu študentskih vrtov ali vas zanima katera od zgoraj omenjenih delavnic, boste njihovo skupino in stran zlahka našli na facebooku pod imenom Študentski skupnostni vrt. Na vprašanje, kakšno delo jih čaka sedaj, nam Blaž odgovori, da »je potrebno najprej zastreti zemljo in jo pripraviti na zimo, nato popisati zelenjavo, ki je bila posajena v prejšnjem letu, ter se dogovoriti o tem, kaj bi si želeli posaditi v naslednjem letu. Ideja je, da bi letos posadili več trajnic.« Z delom, ki ga ne manjka, so že pričeli, dobivajo pa se ob ponedeljkih. Vsi vrtni navdušenci in navdušenke ste vljudno vabljeni/e!

PRED PRIJAVO NA ŠTUDIJSKO IZMENJAVO ERASMUS +

PRIPRAVILA: KATARINA BULATOVIČ

PRI UREJANJU PAPIRJEV JE POTREBNA POTRPEŽLJIVOST

»To je bila moja najboljša odločitev do sedaj,« je mogoče slišati iz ust marsikaterega študenta, ki se je s študijske izmenjave v tujini že vrnil. Kljub temu, da je Erasmus+ le eden izmed programov, ki študentom omogočajo odhode v tujino, je zaradi velike podpore EU med študenti evropskih univerz zagotovo med najbolj razširjenimi. V prihodnjem letu naj bi preko programa študiralo 600 tisoč mladih z evropskih univerz. Marsikdo ob vprašanju, katere so prednosti takšnega odhoda od doma, med drugim omeni izboljšanje znanja vsaj enega ali dveh tujih jezikov, nove prijatelje, občutek osamosvojitve in spoznavanje novih kultur, vendar večmesečna menjava domačega študijskega okolja zahteva veliko prilagajanja in priprav, zato bomo nekatere nujno potrebne predstavili vsem zainteresiranim študentom. O tem, na kaj mora biti študent pred dokončno odločitvijo za izmenjavo še posebej pozoren, smo se pogovarjali s samostojno svetovalko v Univerzitetni službi za mednarodno sodelovanje Univerze v Ljubljani Bibi Ovaske-Presetnik. Pojdimo po korakih.

IZBIRA UNIVERZE IN DRŽAVE ŠTUDIJA JE ODVISNA OD RAZ- POLOŽLJIVIH FINANČNIH SREDSTEV

Fakultete Univerze v Ljubljani imajo s številnimi ostalimi evropskimi fakultetami podpisane medinstitucionalne pogodbe, kar študentom v tujini omogoča opravljanje dela rednih obveznosti z matične univerze. Raznovrstnost izbire je odvisna od posamezne fakultete, kljub vsemu pa mora po besedah Bibi Ovaske-Presetnik vsak študent pred prijavo najprej upoštevati podobnost tujega študijskega programa s tistimi, ki bi ga imel v času odhoda na svoji univerzi. »Le v tem primeru si bo zagotovil polno priznavanje obveznosti po vrnitvi domov,« pravi in dodaja, da sta pomembna dejavnika tudi znanje jezika, v katerem potekajo študijske obveznosti, in študentova denarna zmogljivost. »Razlike med življenjskimi stroški po posameznih državah in tudi znotraj posameznih držav so precejšnje, zato je smiselno izbrati kraj, v katerem si posameznik študijsko izmenjavo sploh lahko privošči,« pravi Ovaske-Presetnikova.

KATERE DOKUMENTE UREDITI PRED ODHODOM

Posamezne fakultete na začetku koledarskega leta praviloma objavijo seznam univerz v tujini, s katerimi imajo sklenjeno medinstitucionalne pogodbe. Študent se mora na razpis prijaviti v predpisanem časovnem roku ter predložiti motivacijsko pismo, povprečje ocen in dokazilo o znanju tujega jezika. Če ustreza kriterijem in mu je izmenjava formalno omogočena, je priporočljivo, da začne vsaj tri mesece pred odhodom urejati študijski sporazum v slovenskem in angleškem jeziku, kjer izbere predmete, ki jih bo opravljal v tujini. Po odobritvi mednarodnega koordinatorja na fakulteti vzpostavi stik s fakulteto gostiteljico, ki nadalje narekuje postopek priprave na izmenjavo.

Ta študentu običajno svetuje tudi glede namestitve v tujini. Nekateri univerze ponudijo tujim študentom bivanje v študentskih domovih ter s tem možnost bivanja v širši množici študentov ali zgolj pomoč pri iskanju privatne in nekoliko dražje namestitve. Potrebno je urediti tudi (evropsko) zdravstveno zavarovanje, katerega delež v matični državi študenti sedaj plačujemo z delom preko študentske napotnice. V primeru, da tuja institucija zahteva še dodatno zavarovanje za primer poškodb pri delu, kot je terensko delo ali delo v laboratoriju, mora študent poskrbeti tudi za to. Prav tako mora še pred odhodom rešiti uvrstitveni jezikovni test jezika, v katerem bo opravljal študijske obveznosti, ki pa je zgolj informativne narave.

MOŽNOSTI ZA PRIDOBITEV ŠTIPENDIJE IN NJENA VIŠINA

Štipendija programa Erasmus+ ne pokriva vseh stroškov študentov na izmenjavi v tujini. V letu 2015/2016 znaša za vse študente Univerze v Ljubljani od 300 do 400 evrov mesečno in je, kot omenjeno, odvisna od države, kamor študent odhaja. Četudi so na ministrstvu želeli z lanskim letom ukiniti dodatek k Erasmus+ štipendijam, so zaradi pritožb in zgražanja študentov na koncu to znižali skoraj za polovico. V letošnjem letu bo Univerza od Javnega sklada za razvoj kadrov in štipendij tako dobila le še 80 evrov mesečnega dodatka na študenta. Tisti študenti, ki prihajajo iz okolja z manj možnostmi in prejemajo socialne transferje preko Centra za socialno delo, pa lahko zaprosijo za dodatek v višini 150 evrov mesečno. Prejemek se ne izključuje z drugimi morebitnimi štipendijami, kot je na primer Zoisova ali kadrovska štipendija. Od celotnega zneska dobijo študenti pred odhodom v tujino 80 odstotkov štipendije, preostalih 20 pa prejmejo ob prihodu domov, ko priložijo potrebna dokazila o opravljenih obveznostih.

KAJ SE MEDTEM ZGODI S SOBO V DOMAČEM ŠTUDENTSKEM DOMU

Kot so zapisali na spletni strani Študentskih domov Ljubljana, se stanovalec pred odhodom izseli, kot bi to storil običajno – opravi predajo ključev z oskrbnikom doma in se oglasi v sprejemni pisarni v Rožni dolini. Vendar poleg zapisnika sobe s seboj prinese še kratko prošnjo za »zamrznišče« bivanja in priložen študijski sporazum. Ko se vrne iz tujine, lahko dobi prosto ležišče v enem izmed študentskih domov.

POLEG DRŽAV EU NA VOLJO TUDI DRŽAVE IZVEN EVROPE

Razveseljivo se je z letošnjim študijskim letom možnost izmenjave razširila še na ostala področja sveta, vendar so tu po besedah Ovaske-Presetnikove mesta omejena, zato je omogočena izmenjava manjšemu številu študentov. »Letos smo na Univerzi v Ljubljani pridobili sredstva le za dve študentski mobilnosti izven EU. Na voljo so tudi države Bližnjega vzhoda, vendar pod pogojem, da matične fakultete izrazijo željo po sodelovanju z njimi in sklenejo medinstitucionalne pogodbe z univerzami v teh državah, kar dodatno oteži urejanje ustreznih papirjev. Trenutno iz držav Bližnjega vzhoda, kot sta Izrael in Libanon, pričakujejo le prihajajoče in odhajajoče profesorje ter zaposlene, so pa v novem krogu razpisa prijavili tudi mobilnosti z Jordanijo in Sirijo.

VENDAR NI VSE SAMO VZEMIRLJIVA IZKUŠNJA ...

Kot opaža Ovaske-Presetnikova, pride med študenti kljub številnim prednostim, ki jih študijske izmenjave prinašajo, tudi do slabih izkušenj. Težave, kot so neznanje jezika, v katerem poteka delo na tuji instituciji, razlike v kulturi, birokraciji in organiziranosti, nemalokrat prinesejo dodaten stres in otežijo bivanje v tujini. »Nekateri se tudi težko prilagodijo novemu okolju, pogrešajo dom in prijatelje. Lahko pride do nepredvidenih dogodkov, ko je razlog neprimerna namestitvev ali v primerih, kjer predmeti, ki so jih izbrali, niso na voljo oziroma jih v zadnjem trenutku spremenijo.« Meni, da je v izogib tem navščenostim potrebno izmenjavo pred odhodom dobro načrtovati ter biti pri urejanju potrebnih dokumentov dovolj potrpežljiv.

MADAGASKAR

FILOZOFIJA »MORA MORA«

PRIPRAVILA: ANJA ŠTUHEC

POTOPISJE

Junija letos sem dobila možnost nekakšnega delovnega dopusta na Madagaskarju, četrtem največjem otoku na svetu. Ponudbo tolmačenja francoščine sem prejela 4 dni pred odhodom in sredi izpitnega obdobja, vendar je bila želja po potovanju tolikšna, da sem zadnji izpit odložila do septembra.

Unikaten Madagaskar ima to srečo, da je bil dolgo časa neodkrit in zato še danes ostaja neokrnjen in pristen. Nič čudnega torej, da lahko v tej deželi kontrastov najdemo kar 5 % vseh enigmatičnih vrst rastlin in živali na svetu, 90 % tamkajšnjega živalskega in rastlinskega sveta je edinstvenih in jih ni moč najti nikjer drugje. Je pravi »melting pot«, stičišče raznovrstnih kultur, splet azijske, afriške in arabske tradicije, ki se meša predvsem s francosko dediščino. Kakor hitro ga obiščeš, ugotoviš, da gre za čisto drug svet. Ljudje znajo živeti počasi, kar še najbolje izraža njihov verjetno najpogostejši rek »mora mora« (»hiti počasi«), ki se ga boste sigurno naučili že prvi dan. Čeprav zna biti počasnost včasih tudi moteča, še posebej, ko ti tu in tam povzroči kakšno zamudo, je ravno pravšnja za vse tiste, ki si želijo mirnega oddiha. Ker nisem ravno tip človeka, ki bi ves dopust preležal na plaži, čeprav je teh s 5000 kilometrsko obalo in 250 otoki veliko, sem v malo več kot treh tednih poskusila doživeti čimveč, kar pa na Madagaskarju, otoku ekstremov, ni težko, saj loči deževni gozd od puščave samo 300 km.

Iz Milana sem prispela direktno na najbolj turističen otok Madagaskarja – Nosy be, kjer sem morala urediti nekaj službenih zadev. Odkrivanje otoka pa se zaradi tega ni ustavilo, kajti če imaš široko odprte oči, lahko zanimivosti opaziš na vsakem koraku, tudi na neturističnih mestih – različni kuščarji, ki se ti pri zajtrku prikraejo do marmelade, kameleon, ki lenari na bližnjem drevesu, spanje pod komarniki, vrvež ulic in pisane tržnice Hell-Villa, značilni rumeni taksiji »tuc tuc«, kulturna in etnična pestrost ter do srca segajoča toplota Malgašev, prebivalcev Madagaskarja. Pravo doživetje je bil tudi 26. junij, dan njihovega državnega praznika, ki je pomenil eno veliko praznovanje: ulice so bile polne, ljudje so plesali, se veselili, vsepovsod so visele zastave, skratka pravo nasprotje našemu za dan zgodnejšemu dnevu državnosti. Vmes sem obiskala park Lemuria Land, kjer domuje več vrst živali (znameniti lemurji, nilski krokodili, majhne in velike želve, kameleoni itd.) in ogromno različnih rastlin (nasadi drevesa ylang ylang, papaje, ličiji, banane ...), kar pa je kljub vsemu le majhen delček mozaika njihove raznolike flore in favne. Možno je videti tudi destilarno, kjer proizvajajo najrazličnejša dragocena olja. Domov sem odšla s kopico stekleničk, najbolj posebno se mi je zdelo ravno cenjeno olje ylang ylanga, ki je glavna esenca marsikaterega parfuma, med drugim tudi slovitega Chanela No. 5. Kljub temu, da sem bila tam junija in julija, torej v njihovih zimskih mesecih, je bilo seveda vroče in obdana z vso to prelepo obalo sem že komajda čakala na skok v vodo, ki se je redkokdaj spustila pod 30°C. S taksijem, ki je bil v približno takšnem stanju, kot so pri nas avtomobili na odpadkih, sem se odpeljala na plažo v bližnje mestce Ambatoloako, ki je bila sicer lepa, vendar mestoma tudi precej umazana, naslednji dan pa na meni osebno najljubšo plažo Nosy Beja, Andilano, ki se ponaša z zlatim peskom in palmami. Tam sem se žal zastropila s hrano, najbolj mučen je bil ravno čas, ki sem ga bila zaradi bolezni »tourist« primorana preživeti v postelji, vendar je bil po drugi strani obisk zdravnika svojevrstna avantura. Še posebej me je zabaval posrečen napis na vratih ordinacije: »Znanje, izkušnje in inovativnost«.

o okrevanju sem v naslednjih dneh poleg Nosy Beja, kjer sem videla številna sladkovodna jezera s krokodili, džunglo, tamkajšnje najstarejšo vas Maraduko, raziskovala še manjše otočke v bližini. Najbolj sta se mi vtisnili v spomin Nosy Komba, otok črnih lemurjev, kjer poleg edinstvene favne in flore spoznamo tudi skromne in gostoljubne domačine iz odročnih vasic (ne pozabimo, da je na otok možno priti le s čolnom), ki se največ ukvarjajo z ribolovom, ženske pa so znane po voženju prtov, in Nosy Iranja, malce bolj oddaljen otok, kjer se nahaja ena najbolj posebnih plaž Madagaskarja. Najprelestnejši del plaže se pokaže z oseko, ki razkrije prostrano sipino bleščeče belega peska. Le-ta povezuje dva otočka in takrat je treba izkoristiti čas za prehode med otokoma in se še pred plimo vrniti nazaj. Preden smo odpлови, smo se povzpeli do svetilnika, kjer smo bili nagradjeni z najlepšim možnim razgledom – nebeško modra barva morja je kontrastirala živahno rdeči zemlji. Težko sem se poslovila od tega koščka nebes na zemlji, v vodi sem ostala vse do zadnjega, še na hitro zaplavala med velikanskimi želvami ter, šele ko so bili vsi ostali že na čolnu, poiskala svoj sedež.

Zadnji teden sem izkoristila za obisk t. i. »velike zemlje« (»grande terre«) ali »celine«, kot domačini imenujejo Madagaskar, namenila sem se v Diego Suarez, mesto na skrajnem severu. Pot je bila dosti zahtevnejša, kot bi lahko bila, če ne bi bilo vladi tako zelo vseeno za navadne potnike, ki se tja največkrat odpravljajo s »taxi broussom« (nekakšen mini avtobus, kjer se stiskaš kot sardela v konzervi). Ceste so bile grozno luknjaste in splošno v zelo slabem stanju, včasih je nekaj metrov vožnje vzelo par minut. Po nekem srečnem naključju sem se znašla v terencu in bila po približno osmih urah vožnje s postanki kljub temu precej izčrpana. Ker tema pade zelo hitro, so mi obisk mesta ponoči odsvetovali, saj bi lahko bilo nevarno. Tako sem se zadovoljila samo s krajšim sprehodom v bližini hotela. Naslednji dan smo se na poti do plaže Ramene, po dveh urah čakanja, najprej ustavili na bencinski črpalki, kjer je taksist natočil natanko toliko goriva, kolikor smo ga potrebovali do cilja, nato pa nam je ustavil na razgledni točki, od koder se lepo vidi največja znamenitost mesta, »Pain de Sucre«, ki res zgleda kot kupček sladkorja sredi morja in okrog katerega so se nabrale že številne legende, nato pa še pri znanih drevesih baobab, ki v sebi hranijo vodo in za katere med drugim pravijo, da so obrnjene na glavo. Z jadrnico smo zatem odpлови do ene izmed plaž smaragdne morja (Mer d'Émeraude), ki upravičeno nosi svoje ime. Kraj sem še posebej izkoristila za plavanje in potapljanje med koralnimi grebeni, ki privabljajo čudovite pisane ribice. Naslednje jutro je bilo treba zopet na pot, povzpela sem se na goro Montagne des Français, kjer so poleg zebuev svoj pečat pustili tudi Francozi, nato pa sem si ogledala veličastne Tsingy Rouge, ogromne rdeče kamnite tvorbe, ki so nastale z erozijskim delovanjem reke Irodo. V Ankarani, blizu Nosy Beja, se nahajajo še Tsingy gris (sivi Tsingy), velika divja podzemna jama, naravni botanični vrt, kjer se rastline prilagodijo in prevzamejo srebrno barvo skal, ki jih obdajajo, in trije raznoliki gozdovi, vsak izmed njih je nudil dom svoji skupini živali.

Kljub dejstvu, da večina Malgašev živi pod pragom revščine, so to ljudje z veliko življenjske energije, s katero premagujejo še tako velike ovire. Zadnje dni sem izkoristila predvsem za druženje s prijatelji, ki sem jih spoznala tekom potovanja, nato pa s težkim srcem, vendar polna nenadkriljivih doživetij, odletela domov.

BIG CHANGES DON'T HAVE TO BE FAR AWAY

PRIPRAVILA: LEA DVORŠAK

A RECOLLECTION OF LIVING AND STUDYING IN GRAZ, AUSTRIA

My tale leads to Austria, Graz, to be precise. I was drawn there, because of my decision to study in a neighbouring country, with a foreign language and customs. Although I wasn't going far in the geographical sense, my life was turned upside down by this decision. I checked out the Erasmus+ programme for a semester in Austria and found out I would be able to cope with the expenses of living there. It took me two years to put together a portfolio and after passing the entrance exams I enrolled in the study of media design on FH Joanneum University.

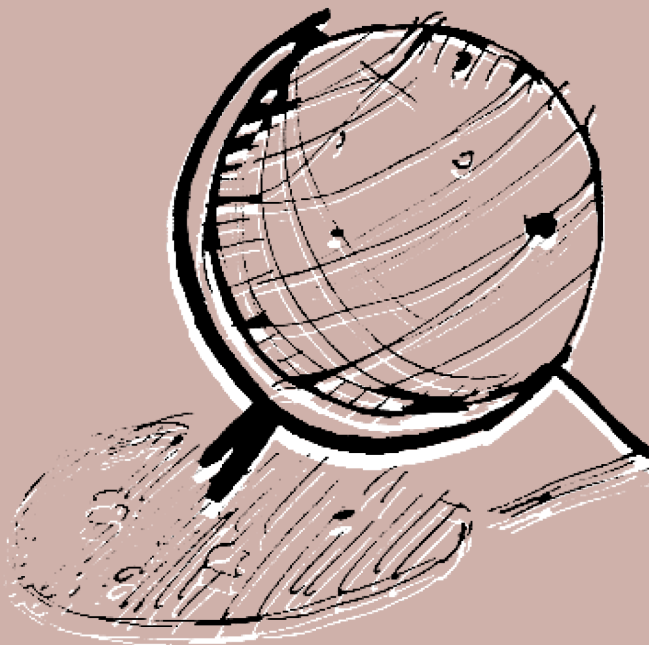
MY LAST FOUR YEARS, NOW ROLLED INTO ONE

As my courses began, I soon realised my default way of doing things wasn't going to be sufficient. In Slovenia I was used to sitting behind books and studying theory, whereas my new faculty demanded I immediately get used to project work, dictated by a fast tempo and continuous work, planning, sketching, drafting scripts, animation and montage of short videos. Afterwards, our work was used for practical purposes such as visuals for events of the Hospic House, installations for a springtime music festival and many more. My schoolmates and I spent many weekends in the faculty, sometimes entering the classroom at 9am and leaving at 9pm. I would assess that we did four years worth of practical work by Slovenian faculty standards in one year alone. But although I transferred from a completely different field and started studying media design practically from scratch, I could keep up with my more experienced peers after only the first few months.

FOREIGN STUDENTS DO NOT RECEIVE THE BENEFITS SLOVENIAN STUDENTS DO

Subsidised student housing is unknown to Austria, as are meals for student vouchers. They never had any kind of voucher system for students and the price of renting a room in a student dorm starts at around 200eur. The private sector rents are even higher and the high influx of students keeps the average rent for a room with a shared kitchen and bathroom at around 300 – 350 eur.

Such prices are very high for foreign students without scholarships. Natives are better off in this regard, since many can claim state scholarships of up to 475eur a month or company scholarships for scientific research, which can sum up to 1000eur a month. Although public universities in Austria, like the Slovenian ones, offer studies free of charge, not everyone with a high school degree decides to enroll. Some are obliged to find work, others only get their bachelor's degree, after which also includes a four month internship or practice in one of the companies or institutions. Many of them later offer their intern a job and the students decide to stay. Even student labor is organised in a different manner. It is mostly in the form of contract work, with paid social and pension expenses and a maximum of 20 work hours a week. As of now, I can't think of more than a handful of study colleagues that don't work during their studies.

A DIFFERENT DYNAMIC OF STUDENT - PROFESSOR RELATIONS

The educational process does not end in the classroom at a specified time, nor does the workday of the faculty staff. On many occasions we were obliged to work together overtime, in pursuit of finishing a project, which is usually presented to the public immediately after completion. The student-teacher dynamic is therefore adequately different than the one I was used to. The professors insisted on informal addressing from the very beginning and we quickly exchanged telephone numbers. The work we do demands we stay in touch all the time, even in the evenings. After completing a project having a beer or two is totally acceptable.

Because most of the work is group- and project-based, very few bad grades are dealt, because they are understood as the final examination of months of work, during which professors constantly check up on our progress, offering advice or calling for better solutions to the problems we face. All of which is completely understandable, since they are presented as the mentors of the project alongside their students upon completion. When we plan or pick projects, the question "Where and how could we market or use this?" never fails to arise, as does "Who would invest in our idea, would we find potential users?" Allow me to present a case from my first trimester. My schoolmates and I designed a prototype device that would project digital notes onto an actual book. We submitted the final idea to a tender and received a reward for it. To sum it up, there is a big emphasis on usefulness, profitability and connecting with mostly private enterprises.

The University and its courses are, as said, closely related to the economy, the former works for the latter and adapts according to it. One could raise a question, what happened to the broader mastery of theory and worldliness, where did the academic side of university lose its way? In its wake, an army of project workers has arisen, with confident on their field of expertise marching towards a bleak future on the labor market.

FROM STUDYING TO LIVING ABROAD

The exciting feeling about everything being new and interesting wears off after a few months and the more negative aspects of being away from home start to poke through the cracks. Despite the relatively small distance, the cultural difference is obvious. I am reminded of it every time a driver frantically slams the brakes, simply for seeing me near a pedestrian crossing. People are almost overly polite and being constantly mindful of the way you express thoughts takes some getting used to. A lot of communication between Austrians is hidden between the lines, they tend to be quite subtle and I guess that's the main reason for the stereotype of "stuck up" Austrians. However, anyone they actually get to know receives the warmest and homeliest of welcomes.

Most of us foreigners living in Austria grow hopes of better job opportunities. Though not all succeed, the options are better than back home. I was lucky enough to get an employment opportunity despite my average knowledge of the native language and was quickly introduced into the system. I have, for the first time in my life, a piece of paper that grants me some degree of rights and securities and foremost, a better salary for the similar type of work in Slovenia.

Although I'm not yet exactly at home in Austria, I believe the higher standard of living and a growing feeling of acceptance will compel me to stay. I wish I would be able to do something meaningful in our country as well, but as of now, it doesn't offer me enough to fulfill my potential, which is not the case abroad. Moving has taught me that there is more than one path in life and that the world sure looks a lot larger when looked upon from one's front porch. And most of all, the move made me sure that we can always find a way to bring about a change, no matter how our situation seems at the moment.

MEJA NI ZGOLJ V GLAVI

PRIPRAVILA: ANITA VOLJČANŠEK

KAKO (PRE)ŽIVETI KOT PRISELJENEC

Kaos, vrvež, kriki in obup. Strah. Strah pred izgubo že tako nelegalne službe, predvsem pa strah pred dokončno zabrisano identiteto. Los Angeles, sijoče mesto, ki v skladiščih in pozabljenih oddaljenih skladovnicah skriva nešteto priseljencev.

Film *Crossing Over* (Prečkanje meje) – pod režijsko taktirko Waynea Kramerja – govori o aktualnih družbeno-političnih vprašanjih. Četudi je bil na filmska platna poslan leta 2009, je s tematiko o priseljenicah še kako aktualen tudi sedaj, ko se meje v Evropi (ne) rušijo. Želja po boljšem življenju jih je prignala iz revnih držav, držav, zaznamovanih z vojno ter nasiljem v t. i. obljubljeno deželo. Tu je nekaj slabo plačanega dela na črno za tiste »manj iznajdljive« v novem okolju, nevešče jezika in neizobražene. Za tiste, ki so ostali brez državljanstva in moči.

Začetna scena bolj kot bedo malega človeka v fokus postavi aroganco in moč policistov, med katerimi je zgolj ena svetla izjema. Glavni junak Max Brogan (Harrison Ford) je edini nepokvarjeni – in zato tudi toliko bolj filmsko stereotipni – Američan, ki navkljub svoji determinirani službi krši državna pravila in pomaga pribežnikom. Začetni hrup, kjer policisti aretirajo nelegalne priseljence v tovarni, se transformira v miniaturne zgodbe posameznikov, ki želijo preživeti na tak ali drugačen način.

Gre za preplet različnih zgodb v enem filmu, ki kader za kadrom izrisuje bedo in občasen blišč velikega mesta. Prečkanje meje govori o pereči tematiki, s katero se danes sooča Evropa; val migrantov, ki si želi zgolj tople dom in obrok tople hrane. Četudi je film – s prikazom zakompliciranih, nepotrebnih birokratskih postopkov pri pridobitvi vizuma in državljanstva ter kopico angažiranih ter krvi željnih policistov z oddelka za (i)migrante – precej ameriški, ga z nekaj vzporednicami lahko primerjamo tudi z evropskim prostorom. Vsi migranti, namenjeni v različne dežele, imajo skupno željo; preživetje, boljše življenjske razmere in dostojanstvo. Vse pestijo podobni problemi; strah in negotovost. Kdor uspe prečkati mejo in preživeti, vstopi v svet zavračanja in trdega boja za obstanek.

Amerika je v nasprotju z državami članicami Evropske unije navidezno dovzetnejša za masovne prilive, vendar zato nič bolj prijazna. Vse gre po prezahtevni uradni poti in kdor se je ne drži, izpade iz neskončne kolone prosilcev za eno samcato štampiljko. Vmes režiser lucidno vplete dogodke, povezane s korupcijo, izsiljevanjem, psiho-fizičnim nasiljem, spolnimi zlorabami ... Ob tem pa filmu ne uspe prikazati ponižane in razosebljene plati priseljencev na svoji poti, temveč se v ospredje prebije agresivna plat človeka. Vse povsod nasilje, policijske uniforme, puške in maltretiranje. Človeško življenje in humanizem? Zreducirano na minimum, nič vredno, nepomembno. Amerika si potencialno resda ne zatiska oči pred tujci, morda (še) ne postavlja bodečih mej in vojakov, toda še zdaleč ni indija koromandija. Kakor to tudi ni Evropa.

Če priseljenci na tak in drugačen način rušijo meje in želijo v boljši svet, svet brez vojne in nasilja, a na žalost, dobijo ravno to, potem bo morda potrebna tudi kakšna odstranitev barikad v evropskih glavah. Mi se jih otepamo, Amerika jih duši z vso papirologijo in špartansko urejenostjo. Nihče jih ne sovraži eksplicitno, nobeden pa jih tudi ne želi sprejeti.

Vprašanje beguncev je izjemno kompleksno, zato je tudi rešitev večplastna in dolgoročna. Uspešen vstop v državo je le ena izmed ovir, ki jih čaka na poti. Potem je na vrsti ves evropski življenjski boj – ne glede na raso, veroizpoved in običaje – smotno uredijo zadeve. Brez poniževanj, nasilja in ozkoglednosti. Brez strahu in agresije, ki sta prikazani v dotičnem filmu, kjer je strah domačinov neprimerljiv z bojaznijo prišlekov. Kljub temu se je režiser morda preveč omejil zgolj na nizanje avtomatskih reakcij policistov in uradnikov, ki se pri svojih brutalnih dejanjih sklicujejo na zakone. Preveč je polariziranih stališč in junakov, kot sta na primer »Good boy« Max, nekakšen zaveznik, usmiljen in dober lik, ter na drugi strani njemu diametralno nasproten izkoriščevalski

in manipulatorski uradnik Cole Frankel (Ray Liotta), s čimer je prikazano popačeno in karikirano razlikovanje v dojemanju prišlekov. Med liki je veliko kompetitivnosti, nasilja in želje po dokazovanju svojega prav, premalo oziroma skoraj nič ni vključenega napornega procesa iskanja rešitve brez kršenja osnovnih človekovih pravic v nastali situaciji, s čimer je film izgubil precej svoje relevantnosti.

Amerika niso zgolj oddelki za priseljence, policisti s puškami in neomejeno odgovornostjo, niti dobre odvetnice in zločinski uradniki. Amerika sama po sebi ni »happy end«, kjer je večini uspelo. Filmu, v katerem se večina zgodb odvije srečno in le redkim ne uspe, vsem (preživelim) pa je podeljeno državljanstvo, je spodletelo v prikazovanju dejanskih tegob in pomanjkanja solidarnosti. Globalen problem ni rešen, tujci bodo še vedno prihajali, vrste za zeleno karto so dolge, streliva pa kar ne zmanjka. Četudi je želel režiser prikazati tudi drugačno človeško plat, so se le-te razvodele ob splošnem prikazu zarjavelega sistema, ki deluje po principu tekočega traku. Danes jaz, jutri ti. Če preživiva, se vidimo na podelitvi državljanstva. Peli bomo himno, se srečni jokali in objemali. Priznanje bo uokvirjeno viselo v dnevni sobi, kajti meni je uspelo. A na žalost se na tej točki fiksira Cross Over in nikakor ne stopi iz ozkoglednega vidika posameznika v širši družbeni pogled, kjer bi sploh lahko objasnil procese, s katerimi se še srečujemo, predvsem dandanes.

KLUBSKI MARATON

PRIPRAVILO: GLASBENO UREDNIŠTVO RŠ

MARATON ZA VZTRAJNE

Projekt Radia Študent, ki omogoča neuveljavljenim slovenskim glasbenim ustvarjalcem prostor, kjer lahko preko nastopanja po domačih klubih predstavijo svojo glasbo zainteresiranim poslušalcem.

ŽE 15 LET OSVAJAJO SLOVENSKO »KLUBOVJE«

Dobrih petnajst let nazaj, na samem prelomu tisočletij, ko je bilo vse drugače in se je svet ubadal predvsem z milenijskim hroščem, se je v glasbeni redakciji Radia Študent porajal nov koncept, s katerim se je v novih in spremenjenih okoliščinah nadaljevala svetla tradicija nekdanjega Novega rocka. Od centralizirane enoodrske postavitve, ki se je manifestirala na odru ljubljanskih Križank, se je porajajoča platforma demokratizirala in razpršila po »klubovju« celotne Slovenije in sodelujočim bendum ponudila edinstveno priložnost intenzivne koncertne preizkušnje v osrčju večidel samoniklih in z aktivistično držo zaznamovanih prizorišč. Osnovni koncept projekta Klubski maraton se je – pa čeprav se sliši še tako nemogoče – kljub spremenjeni družbenoekonomski klimi, vzponu digitalnih medijev in vsesplošni virtualizaciji glasbenega dogajanja obdržal celih petnajst let. Skozi čas se je sicer nadgrajeval in dopolnjeval, se prilagajal času in njegovim zahtevam, a njegovo osnovno poslanstvo vseskozi ostaja isto – ponuditi mladim slovenskim glasbenim ustvarjalcem poligon, na katerem lahko preko zgoščenega nastopanja po slovenskih klubih svojo glasbo predstavijo zainteresiranim poslušalcem.

V petnajstletni zgodovini se je skozi drobno sito komisije glasbene redakcije prerinilo preko osemdeset zasedb, ki so glede na poslani zvočni material izkazovale zanimiv avtorski potencial. Seznam sodelujočih ustvarjalcev se, gledano za nazaj, bere kot »kdo je kdo v slovenski alternativni«, med naborom klubskih maratoncev pa lahko izbrskamo vse od bendovskih muh enodnevnice, ki so preživele zgolj tisto leto, ko so nastopale na maratonu, do zasedb, ki še danes predstavljajo vidnejša imena slovenskega neodvisnega glasbenega prizorišča. Vseskozi je Klubski maraton ostajal prepoznaven po suvereni in le sebi lastni glasbeni držbi ter predvsem po izboru vsebin, ki jih je v petnajstletni zgodovini postregel radovednim ušesom. Vsakoletni izbor sodelujočih maratoncev deluje kot svojevrsten sežetec aktualnega stanja na domači sceni, ki – navkljub občasni skepsi – vsakič znova dokazuje, da je dovolj potentna in premore dovolj svežih in zanimivih glasbenikov, ki želijo svoje delo predstaviti širši javnosti. Brez njih Klubski maraton ne bi mogel ohraniti lastne identitete, ravno zaradi njih – vedno znova drugačnih, a nikdar manj zanimivih – pa brez strahu zremo v prihodnost tega zdaj že petnajstletnega mladeniča.

KOMPILACIJA KM15+ GLASBENI PREREZ KLUBSKEGA MARATONA

Dvojna CD-zbirka, ki bo izšla pri ZARŠ-u (Založba Radia Študent), prinaša antološki izbor pesmi klubskih maratoncev, ki so sodelovali v preteklih petnajstih letih. Gre za nekakšen zbirni opomnik o bogati zapuščini Klubskega maratona, ki naj jo čuječen poslušalec uporablja predvsem kot prvi korak na poti raziskovanja bendov, ki so v preteklih petnajstih letih zaznamovali Klubski maraton Radia Študent. Z omenjeno kompilacijo ne samo obeležujemo petnajstletnico tega projekta, ampak obenem služi tudi kot napoved velikega vsemetelkovskega praznovanja petnajste obletnice Klubskega maratona, 27. novembra, ko bodo v petkovem večeru prav vsa metelkovska prizorišča zasedli še aktivni nekdanji klubski maratonce in prikazali, v kakšni formi so danes.

KDO SE JE NA KLUBSKEM MARATONU PREDSTAVIL LETOS?

Poleg pregledne zbirke KM15+ Glasbeni prerez Klubskega maratona v okviru vsakoletnega Klubskega maratona izide tudi kompilacija s po dvema posnetkoma vseh šestih sodelujočih bendov. Letos na KM15 sodeluje šest nadvse zanimivih in samosvojih bendov, ki znotraj domačega glasbenega prizorišča predstavljajo zanimivejša imena slovenske alternative.

MEDUZALEM – NEPREDVIDLJIVA METALODELIČNA ŽUPA S PRIMORSKE

Na burji, teranu in brinjevcu vzgajana godeča troglava, šestero-roka in mnogorifovska ter eksperimentom naklonjena himera, ki jo je po domači grudi ponesel veter, ki se ne obrača za žanri, pozornostjo in ugajanjem. Četudi je jasno, da trojica posega po trdih matematičnih rifih z visoko letečim vokalom, se v skupnem jeziku spopada z izzivi v zvočenju, družbeno kritiko in puhlostjo današnjega dne ter s tem premika um in telo. Vsekakor teran z okusom današnjega časa.

MUZIKAČAKA – DAMA IZ HALOZ IN NJENA GLASBENA IZPOVED

S haloških hribčkov se spušča »bend-ženska« oz. »one-woman-does-everything-by-herself« Muzikačaka, ki se skladno z duhom časa ne obremenjuje z žanrskimi zakonitostmi, temveč se v maniri sodobnega indie ustvarjanja posveča notranjim dinamikam in zvočnim prepletom nemalo krat nareverbanega glasu in z izolacijo, samoto ter spodnjepodravsko melanholijo navdahnjenimi klavirskimi in kitarskimi pasusi. Elektronsko-akustičen projekt Muzikačaka Sare Korošec je defet letošnjega leta, v njem pa se z distanco spogleduje tako z njuejdževsko neoklasično estetiko kot tudi lucidno preči sodobno špuro popularnih minimalističnih elektronskih strujanj.

HAIKU GARDEN – LJUBLJANSKI SHOEGAZERSKI ČETVEREC ZA POROKE

Vrtnarji iz Ljubljanske kotline so poprijeli za orodja šele pred kratkim, a je njihov vrt obrodil zelo hitro in bujno. Ko oberete gredice post-punka, shoegazea, popa in psihedelije, na vašem krožniku ne bo pristala povprečna solata, ampak pojedina, ki sicer diši po znanem, a je njen okus svež in kaže na kreativnost kuharjev. Prepustite se okusu vrtnin in si pustite scefirati ušesa ter se odpeljati na plesišče z novimi čevlji.

PERSONS FROM PORLOCK – GARAŽNA PSIHEDELIJA JE NOVA ZAPOVED V PRESTOLNICI

Nenapovedani gostje, ki so letos prodrli na petnajsto edicijo Klubskega maratona. Mlada ljubljanska zasedba se je kot trio pred dvema letoma začela marinirati v opojnih stonerskih džem sešnih. V tem času so obstoječi osnovi dodali nekaj ključnih sestavin: zajetno dozo garažne psihedelije, ekstrakt rocka poznih šestdesetih, tri ščepece popa in en ščepec jazza, ter seveda sprejeli novega člana v zasedbo – pa je nastala tale gosta psihoaktivna retro-župa, servirana na modernem krožniku.

NEVEMNEVEM – KONSTRUKT BESEDE IN ZVOKA OD VSEPOVSOD

Šestglava nojzerska pošast z besednim kolovodjo Kobanom in preprostim imenom nevemnevem razpira polje govorjene besede, težkih kitarskih rifov in neofolkovskega žvrgolenja. Iz ljubljanskega alternativnega glasbeno-literarnega bazena se bend kot hobotnica razširja proti poljem družbene akcije – skozi pesniško navdahnjena besedila, z glasbeno surovostjo in razpršenostjo ter kakofonijo zvočnega materiala pa predstavlja svojevrstno glasbeno burlesko, ki z refleksijo videnega in samorefleksijo izrečenega suvereno hara po opustošeni ljubljanski kulturno-glasbeni krajini.

HAY – ZASANJANI ZASAVSKI LO-FI MULCI IZ DISTORZIRANE GARAŽE

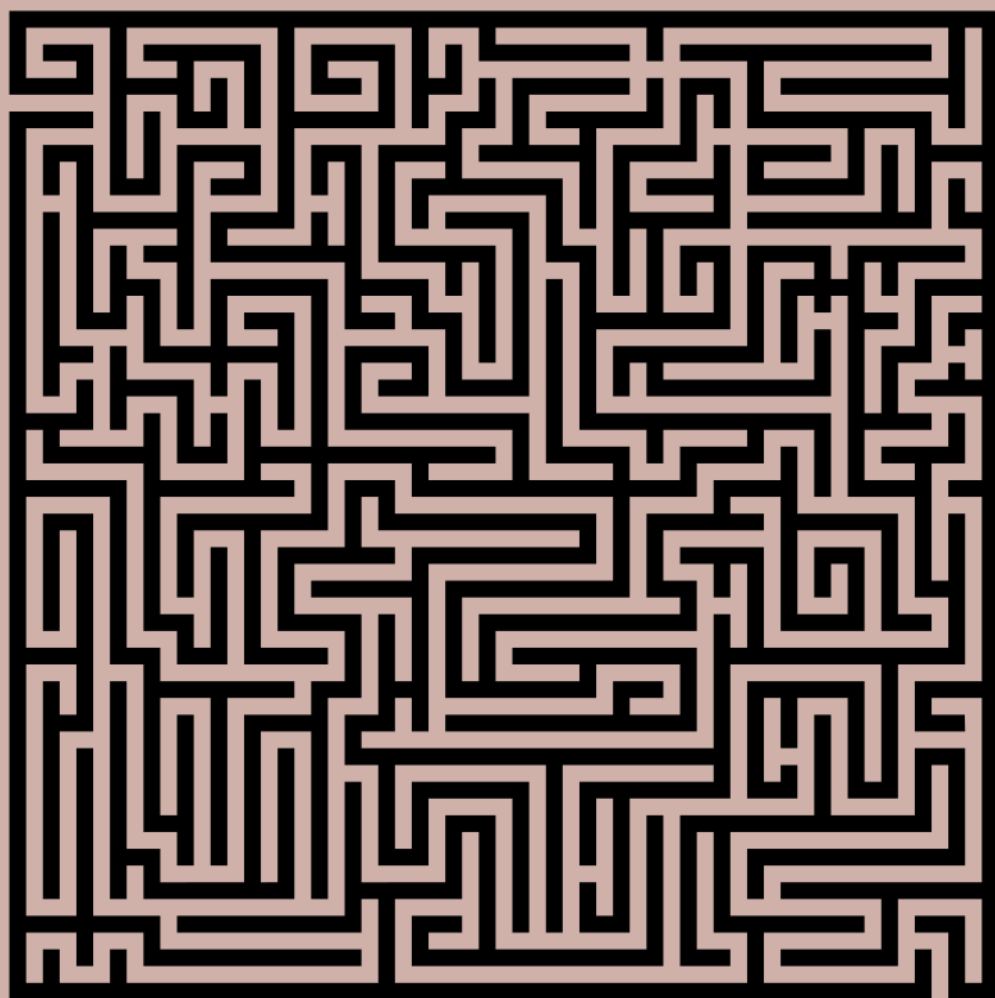
Iz Zasavja prihaja mladi garažni trio, ki sliši na ime HAY. Svojo sorto hrupne lo-fi estetike nam predstavljajo skozi preproste, a nalezljive kitarske nastavke, oplemenitene s sanjavi vokalnimi harmonijami. Njihov nabor sega od počasnih, omotičnih balad do kaotičnih pospešenih rockovskih izbruhov in sploh ni očitno, da so fantje na sceni šele dve leti. Za letošnji petnajsti Klubski maraton bodo še resneje zagrabili za inštrumente in nas popeljali v zvočne pokrajine, kjer čistost zvoka še zdaleč ni pozitivna lastnost.

SUDOKU

2		6		3				
	7	4			1			3
			7					
	8	2		1		3		5
3			6	8	7			1
6		1		5		7	8	
					6			
1			2			4	7	
				4		5		9

LABIRINT

jezikovno in drugo izobraževanje za vse generacije

termini
jezikovnih tečajev
v šolskem letu 15/16

14. december 2015
29. februar 2016
25. april 2016

priprave na izpite: TOEFL, CAE, CPE

tečaj za voditelja čolnov * strojepisje *
retorika * kreativno pisanje * krojenje in
šivanje * excel * fotografija * slovenski
znakovni jezik * ...

ŠOLT
Cesta 27. aprila 31 in
Vojkova 63, Ljubljana
tel: 01/242-1270
gsm: 051/610-913
e-mail: info@zavod-solt.si

www.zavod-solt.si

